



T.C.  
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

# GAZİANTEP ŞAHİNBEY BELEDİYESİ

## 2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022



Tel : 90 (312) 295 30 00  
Fax : 90 (312) 295 48 00



[www.sayistay.gov.tr](http://www.sayistay.gov.tr)  
[sayistay@sayistay.gov.tr](mailto:sayistay@sayistay.gov.tr)



İnönü Bulvarı No: 45  
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA



## İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU .....	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ .....	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	14
8.	EKLER.....	61



## TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu .....	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu .....	3
Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu .....	4
Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler .....	7
Tablo 8: 4734 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesinin (a) Bendi Kapsamında Yapılan Alımlar	34
Tablo 9: Doğrudan Teminle Satın Alınan Aynı Nitelikteki Mal ve Hizmetler.....	51



## KISALTMALAR

<b>EKPSS</b>	Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı
<b>EKAP</b>	Elektronik Kamu Alımları Platformu
<b>TSE</b>	Türk Standartları Enstitüsü
<b>TÜRKAK</b>	Türk Akreditasyon Kurumu
<b>SGK</b>	Sosyal Güvenlik Kurumu
<b>İBAN</b>	International Bank Account Number





# BULGU LİSTESİ

## A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İdare Taşınmazları İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Muhasebede Kayıtlı Değerine Eklenmemesi
2. Belediyenin Aktifinde Bulunmayan Taşınmazlar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmemesi
3. Demirbaş Niteliği Taşıyan Varlıkların Muhasebe Kayıtlarında Tüketim Malzemesi Olarak Kaydedilmesi
4. Taşınmazların Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması
5. Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması
6. Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Bedellerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması
7. Tecil Edilen Emlak Vergisi Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
8. Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Teminatın Gelir Kaydedilmesi
9. Hakediş Ödemelerinden Yapılan Sosyal Güvenlik Prim Borcu ve Vergi Borcu Kesintilerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
10. Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkukuna İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması
11. Tahsil Edilen Otopark Payının Gelirler Hesabında İzlenmemesi
12. Geçici Kabul Noksanlarına İlişkin Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi
13. Hatalı İBAN Nedeniyle Belediyenin Banka Hesabına Geri Dönen Paraların Bütçe Emanetleri Hesabında İzlenmemesi

## B. Diğer Bulgular

1. Engelli Personel İstihdam Edilmemesi
2. Belediye Meclisi Kararı Gerektiren İşlemlerin Meclis Kararı Olmaksızın Yapılması
3. Ertesi Yıla Geçen Yüklenmede Üst Yönetici Onayının Alınmaması
4. Kurum Lehine Hükmedilen Vekâlet Ücretlerinin Gelir Kaydedilmesine İlişkin İşlemlerin Mevzuatına Uygun Yapılmaması
5. İstisna Kapsamında Değerlendirilemeyecek Bazı Mal Alımlarının İstisnalara İlişkin Hükümler Çerçevesinde Gerçekleştirilmesi
6. İhale Komisyonlarının Mevzuatına Uygun Sürede Oluşturulmaması
7. İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Üzerindeki Tekliflerinin Değerlendirme Dışı Bırakılması
8. Bazı Elektronik İhalelerde Geçici Teminatı Olmayan İsteklilerin Tekliflerinin Sınır Değer Tespitinde Dikkate Alınması
9. İhale Üzerinde Kalan İstekli ve Varsa Ekonomik Açından En Avantajlı İkinci Teklif Sahibi İstekli İçin Yasaklılık Teyitlerinin Usulüne Uygun Yapılmaması
10. Sözleşmelerin İhale Dokümanında Yer Alan Hükümlere Aykırı Hükümler İçermesi
11. Vergi Borcu Sorgulamaları ve Teyitlerinin Mevzuatına Uygun Yapılmaması
12. Ortaklık Durumu Tespit Belgesini Sunmayan İstekli Üzerine İhale Bırakılması
13. Mevzuatına Göre İdareye Sunması Gereken Belgeleri Sunmayan İstekli Üzerine İhale Bırakılması
14. Bütün Riskler (All Risk) Sigorta Primlerinin Ödendiğine ve Sigorta Sözleşmesinin Yürürlükte Olduğuna Dair Sigortacıdan Alınacak Belgenin Bulunmaması
15. Doğrudan Teminle Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Formun Düzenlenmemesi
16. Doğrudan Teminle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformunda Kayıt Altına Alınmaması
17. İhtiyaçların Parasal Limitlerin Altında Kalma Amacıyla Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması

18. Doğrudan Teminle Yapılan Bazı Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
19. Kapalı Teklif Usulü İhalelerde Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi Aşamasında Hatalı İşlemler Yapılması
20. Yetersiz Geçici Teminatla İhaleye Katılanların Tekliflerinin Geçerli Kabul Edilmesi
21. Bazı Taşınmazların Kiraya Verilmesinde Sözleşme Yapılmasına İlişkin Süreye Uyulmaması
22. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
23. Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi



---

## 1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

### 1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Şahinbey Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve

sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıklı ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

## **1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları**

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Şahinbey Belediyesinin karar organı olan belediye meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 46 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğüdür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 2 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 3 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 24 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan

yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

**Tablo 1: Personel Durumu**

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	1034	205
Sözleşmeli Personel	-	13
Kadrolu İşçi	512	72
Geçici İşçi	-	-
<b>Toplam</b>	<b>1546</b>	<b>290</b>
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	<b>1928</b>

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 3 adet şirket bulunmaktadır.

### 1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Şahinbey Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

**Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu**

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	-	47.300.000,00	-8.357.000,00	38.943.000,00	38.928.603,00	14.397,00	-

02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	7.500.000,00	-1.551.000,00	5.949.000,00	5.946.728,55	2.271,45	-
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	336.200.000,00	231.382.450,00	567.582.450,00	562.412.950,31	5.880.000,00	-
04	Faiz Giderleri	-	2.200.000,00	-2.199.000,00	1.000,00	-	1.000,00	-
05	Cari Transferler	-	70.800.000,00	71.995.550,00	142.795.550,00	142.102.351,97	693.198,03	-
06	Sermaye Giderleri	-	407.000.000,00	-75.329.000,00	331.671.000,00	329.735.148,54	1.225.351,15	-
07	Sermaye Transferleri	-	9.000.000,00	4.058.000,00	13.058.000,00	13.057.539,70	460,30	-
08	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	50.000.000,00	-50.000.000,00	-	-	-	-
<b>Toplam</b>		-	<b>930.000.000,00</b>	<b>170.000.000,00</b>	<b>1.100.000.000,00</b>	<b>1.092.183.322,07</b>	<b>7.816.677,93</b>	-

Belediyenin 2021 mali yılı bütçesi ile 930.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenen ödenekle birlikte 2021 yılı ödenek toplamı 1.100.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 1.092.183.322,07 TL bütçe gideri yapılmış, 7.816.677,93 TL ödenek iptal edilmiştir.

**Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu**

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	105.000.000,00	122.449.185,39	205.007,76	122.244.177,63	116,42
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.500.000,00	15.030.598,29	1.265.963,48	13.764.634,81	101,96
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	7.500.000,00	4.517.128,88	-	4.517.128,88	60,23
05- Diğer Gelirler	440.000.000,00	538.315.339,76	3.161.861,64	535.153.478,12	121,63
06- Sermaye Gelirleri	536.000.000,00	389.595.153,46	-	389.595.153,46	72,69
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	-2.000.000,00	-	-	-	-
<b>Toplam</b>	<b>1.100.000.000,00</b>	<b>1.069.907.405,78</b>	<b>4.632.832,88</b>	<b>1.065.274.572,90</b>	<b>96,84</b>

Buna göre 2021 yılında net bütçe geliri % 96,84 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%116,42), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%101,96) ve diğer gelirleri (%121,63) beklenenin üstünde, alınan bağış ve yardımlar (%60,23) ve sermaye gelirleri ise (%72,69) beklenenin altında gerçekleşmiştir.



**Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu**

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	47.300.000,00	38.928.603,00	82,30
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.500.000,00	5.946.728,55	79,29
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	336.200.000,00	562.412.950,31	167,29
04- Faiz Gideri	2.200.000,00	-	-
05- Cari Transferler	70.800.000,00	142.102.351,97	200,71
06- Sermaye Giderleri	407.000.000,00	329.735.148,54	81,02
07- Sermaye Transferleri	9.000.000,00	13.057.539,70	145,08
08- Borç Verme	-	-	-
09- Yedek Ödenekler	50.000.000,00	-	-
<b>Toplam</b>	<b>930.000.000,00</b>	<b>1.092.183.322,07</b>	<b>117,44</b>

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri %117,44 seviyesinde gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinde öngörülen ödeneğin cari transferler kaleminde %100,71, mal ve hizmet alım giderlerinde %67,29, sermaye transferleri kaleminde ise %45,08 oranında aşıldığı görülmüştür. Diğer gider kalemleri ise beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2020 yılının 2019 yılına, 2021 yılının 2020 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

**Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri**

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	78.221.779,40	91.615.171,72	122.449.185,39	17,12	33,66
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.541.264,92	13.267.189,53	15.030.598,29	14,95	13,29
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	6.585.736,20	7.089.461,64	4.517.128,88	7,65	-36,28
Diğer Gelirler	282.142.645,87	334.843.292,47	538.315.339,76	18,68	60,77
Sermaye Gelirleri	304.948.111,62	533.947.483,38	389.595.153,46	75,09	-27,03

<b>Toplam</b>	<b>683.439.538,01</b>	<b>980.762.598,74</b>	<b>1.069.907.405,78</b>	<b>43,50</b>	<b>9,09</b>
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	3.706.668,86	4.590.016,65	4.632.832,88	23,83	0,93
<b>Net Toplam</b>	<b>679.732.869,15</b>	<b>976.172.582,09</b>	<b>1.065.274.572,90</b>	<b>43,61</b>	<b>9,13</b>

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2021 yılında gelirler bir önceki yıla göre 89.101.990,81 TL'lik (%9,13) artış göstermiştir. Bu çerçevede; sermaye gelirlerinde 144.352.329,92 TL (%27,03) ve alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 2.572.332,76 TL (%36,28) azalış olmasına rağmen; diğer gelirlerde 203.472.047,29 TL (%60,77), vergi gelirlerinde 30.834.013,67 TL (%33,66) ve sermaye gelirlerinde 1.763.408,76 TL (%13,29) tutarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artış büyük oranda 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun kapsamında genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan payların artmasından kaynaklanmakta olup buna ek olarak bu dönemde belediye vergi gelirleri de beklenenden fazla gerçekleşmiştir.

**Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri**

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	33.396.203,52	36.075.349,79	38.928.603,00	8,02	7,91
SGK Devlet Prim Giderleri	5.532.891,29	5.109.689,90	5.946.728,55	-7,65	16,38
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	315.590.738,40	432811575,40	562.412.950,31	37,14	29,94
Faiz Giderleri	2.218.954,47	349.076,73	-	-84,27	-100,00
Cari Transferler	35.809.829,24	89.157.246,69	142.102.351,97	148,97	59,38
Sermaye Giderleri	181.335.910,09	192.548.783,03	329.735.148,54	6,18	71,25
Sermaye Transferleri	20.630.856,82	2.734.161,84	13.057.539,70	-86,75	377,57
Borç Verme	-	-	-	-	-
<b>Toplam</b>	<b>594.515.383,83</b>	<b>758.785.883,38</b>	<b>1.092.183.322,07</b>	<b>27,63</b>	<b>43,94</b>

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2021 yılında 2020 yılına göre 333.397.438,69 TL (%43,94) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2021 yılında personel giderlerinin 2.853.253,21 TL (%7,91), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 837.038,65 TL (%16,38), mal ve hizmet alım giderlerinin 129.601.374,91 TL (%29,94), cari transferlerinin 52.945.105,28 TL (%59,38), sermaye giderlerinin 137.186.365,51 TL (%71,25) ve sermaye

transferlerinin 10.323.377,86 TL (%377,57) arttığı görülmektedir. 2021 yılında faiz gideri bulunmamaktadır.

Mal ve hizmet alım giderleri ile cari transferler kaleminde yaşanan artış salgının etkilerini azaltmak için yapılan yardımlardan, sermaye transferler kalemindeki artış ise ödenmemiş sermayenin ödenmesinden kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Gideri 883.794.972,42 TL, Faaliyet Geliri 744.896.354,62 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise -138.898.617,80 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

**Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler**

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Katılım İnşaat Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	24.161.823,00	24.161.823,00	100
2	Şahinbey Belediyesi Personel Anonim Şirketi	7.000.000,00	7.000.000,00	100
3	Belyön İnşaat Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	4.000.000,00	4.000.000,00	100

## 1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

### 1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Şahinbey Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve hesap planının genel yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

#### **1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi**

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tabloların hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ile diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
  - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

### **1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler**

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer belgelerin verilme yeri, süresi ve usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

## **2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU**

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

---

### **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

### **5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci kısmında 55 ila 67'nci maddeler arasında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili,

ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenmekte, geliştirilmekte ve uyumlaştırılmaktadır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlamakta ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti vermektedir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “İç kontrol standartları” başlıklı 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca 5018 sayılı Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen bilgiler kapsamında Şahinbey Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında yapılan incelemeler sonucunda tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Belediye tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları ile İdarenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Söz konusu Eylem Planı üst yöneticinin onayı ile 30.06.2011 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Eylem Planının revize işlemi ise 31.07.2013 tarihinde tamamlanmıştır.

İç Kontrol Eylem Planı gerçekleştirmeleri üçer aylık dönemlerde iç kontrol bileşenlerinin

---

(Kontrol Ortamı, Risk Değerlendirme, Kontrol Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, İzleme) türüne ve eylemin yapılıp yapılmadığına göre gerçekleşme sonuçları alınarak raporlaması yapılmaktadır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1'inde yer alan "Kurum Etik Kurallar Sözleşmesi" belediyede çalışan tüm personele imzalatılmış, personelin özlük dosyasına eklenmiştir.

Kurum organizasyon yapısı, teşkilat şeması, iş tanımları, iş süreçleri, birim görev tanımları "Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliği"nde açık bir şekilde belirlenmiştir. Birim personeline yürütecekleri görevleri bildirilmiş olup idarenin ve birimlerin teşkilat şeması ve fonksiyonel görev dağılım çizelgesi hazırlanarak tüm paydaşların kolayca ulaşabilmesi sağlanmıştır.

Yetkilerin ve yetki devrinin sınırlarının belirlendiği "İmza Yetkileri Yönergesi" hazırlanmış ve birimlere tebliğ edilmiştir.

Belediye tarafından iç (personel, meclis üyeleri ve üst yönetim) ve dış (vatandaş, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler vb. kamu kurum ve kuruluşları) paydaşların katılımıyla 2020 - 2024 yıllarını kapsayan stratejik planı mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

Belediyenin faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı stratejik planla uyumlu olarak her yıl düzenli bir şekilde hazırlanmaktadır.

Belediye bütçesi stratejik plan ve performans programında yer alan amaç, hedef ve performans göstergelerine uygun olarak hazırlanmaktadır.

Kurumun stratejik amaç ve hedeflerine yönelik riskler, belediyenin 2020 - 2024 stratejik planında belirlenmiş olup her yıl performans programı ve stratejik plan izleme ve değerlendirme raporunda güncellenmektedir. Risk gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerinin analizi yapılarak risklere karşı eylem planı hazırlanmaktadır.

25.06.2010 tarihinden itibaren geçerli olan Şahinbey Belediyesi Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi uygulamaya konulmuş, ayrıca bu Yönerge Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne de gönderilmiştir.

Anılan Yönergeye göre; ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından mal ve hizmet alımları için 1.000.000,00



---

TL, yapım işleri için 3.000.000,00 TL'yi aşan harcamalar ön mali kontrole tâbi tutulmaktadır. Ayrıca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan 2.000,00 TL ve üzeri kiralama ihaleleri de ön mali kontrole tabi tutulmaktadır.

Belediye birimlerinin iş tanımları “Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliği”nde tanımlanmış olup iş akış şemaları hazırlanmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri, raporları üreten ve analiz yapan Akıllı Kent Otomasyon Sistemi kullanılmaktadır.

Belediye tarafından hazırlanan faaliyet raporlarında belediyenin faaliyet sonuçlarına ve değerlendirmelerine yer verilmektedir. Hazırlanan raporlar belediyenin internet sitesinde yayımlanmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Kurul üyelerinin görev değişikliği vb. durumlarda güncelleme yapılmaktadır. İç kontrol sistemi yılda 1 kez değerlendirilmekte ve değerlendirme formları düzenlenmektedir. İç kontrol izleme ve yönlendirme kurulu iç kontrol sistemi değerlendirme raporunu her yıl üst yöneticinin onayına sunmaktadır.

Belediyede iç denetim birimi ve iç denetçi bulunmamaktadır.

İç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla belirlenen standartlar ve bu standartlar için gerekli şartların yerine getirilmesi ile ilgili olarak, kurum içinde iç kontrol sistemine ilişkin görev tanımları, hassas görev ve bu görevde bulunan personel listeleri, hizmet standardı tabloları, iş akış şemaları, izin planları, müdürlük hedefleri, risk eylem planları, vekâlet listeleri vb. evraklar hazırlanmış, üst yöneticinin onayı alınmış ve birimlere dağıtılmıştır.

Belediye iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi, geliştirilmesi yönündeki çalışmaları yürürlükteki İç Kontrol Mevzuat hükümlerine göre yerine getirmektedir.

## **6. DENETİM GÖRÜŞÜ**

Gaziantep Şahinbey Belediyesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

---

---

## 7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

### A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

#### **BULGU 1: İdare Taşınmazları İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Muhasebede Kayıtlı Değerine Eklenmemesi**

Belediyenin aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıran harcamaların, ilgili duran varlıkların değerine eklenmesi gerekirken, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar" başlıklı 27'nci maddesinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

Diğer yandan Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 Sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde; duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı belirtilmiş olup Tebliğ'in 4'üncü maddesinde duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olacağı; maliyet bedelinin ise bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamı olacağı, bir varlık için yapılan harcamaların kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılacağı belirtilmiştir. Aynı Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinde, taşınmaz hesaplarında kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan 34.000 Türk Liralık limiti aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin maddi duran varlık hesaplarında kayıtlı taşınmazları için yapılmış olup her biri Tebliğ'de belirtilen 34.000 Türk Liralık sınırı aşan, ilgili maddi duran varlığın değerini artıran ve 14320 yevmiye numaralı ödeme emri ile yapılan toplam 413.778,00 Türk Lirası tutarındaki harcamanın söz konusu varlıkların maliyet bedellerine eklenmediği, doğrudan gider hesapları ile muhasebe kayıtlarına alındığı, dolayısıyla duran varlıklara ilişkin amortismanların söz konusu değer artırıcı harcamalar dikkate alınmadan hesaplandığı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmeyerek doğrudan gider kaydı yapılan harcamalar nedeniyle yıl sonunda oluşan faaliyet sonucu olumsuz etkilenmektedir. Zira yıl içinde gerçekleşen giderler faaliyet sonuçlarına yansımaktadır. Öte yandan maddi duran varlığın yeniden belirlenmesi gereken değeri üzerinden ayrılması gereken amortisman tutarları da faaliyet giderlerini artıracığından faaliyet sonucu, maddi duran varlıkların yeni değerleri üzerinden ayrılması gereken ancak ayrılmayan amortisman giderlerindeki fark kadar olumlu etkiye maruz kalmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, Belediyenin aktifinde yer alan taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliği ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde doğrudan giderleştirilmek yerine ilgili maddi duran varlıkların değeri ile ilişkilendirilerek gerekli kayıtların yapılmasına dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, maddi duran varlıklara yapılacak değer artırıcı harcamaların anılan Tebliğ'e uygun olarak ilgili varlık hesapları ile aktifleştirilmesi gerekmektedir.

## **BULGU 2: Belediyenin Aktifinde Bulunmayan Taşınmazlar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmemesi**

Belediyenin başka idareler adına yaptığı maddi duran varlık harcamalarının doğrudan giderleştirilmediği ve maddi duran varlıklar hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "25 Maddi duran varlıklar" başlıklı 186'ncı maddesinin birinci fıkrasında; faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların maddi duran varlıklar hesap grubu içinde takip edileceği, "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a/1) alt bendinde ise; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet

---

kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in 252 Binalar hesabına ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 192'nci maddesinde; binalar hesabının eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabına ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinde ise; bu hesabın yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine göre, 252 Binalar hesabına veya daha sonra 252 Binalar hesabına aktarılmak üzere 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabına bir kayıt yapabilmek için harcama yapılan binanın Belediyenin mülkiyetinde olması ya da Belediyenin mülkiyetinde olup yine Belediye tarafından mevzuatın müsaade ettiği yerlere tahsis edilmiş olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mülkiyetinde bulunmayan ve tahsisine konu olmamış Oğuzeli Belediyesinin pazar yeri inşaatı ile yine Belediyenin mülkiyetinde bulunmayan ve tahsisine konu olmamış Yeşil Vadi Şehit Ersan Gürpınar Polis Merkezi Amirliği Binası'na kurşungeçirmez cam yapımı için yapılan harcamaların geçici kabul aşamasına kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında izlendiği, Yeşil Vadi Şehit Ersan Gürpınar Polis Merkezi Amirliği Binası'na kurşungeçirmez cam yapımı işinin geçici kabulünün yapılmasından sonra 275.570,52 TL'lik toplam harcama tutarının 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabından 252 Binalar hesabına aktarıldığı görülmüştür.

Söz konusu durumların, mali tablolarda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı ile 252 Binalar hesabının fazla; 630 Giderler hesabının ise noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, bulgu konusu muhasebe kaydının düzeltildiği, belediyenin faaliyetlerinde kullanılmayan veya aktifinde yer almayan duran varlıklar ile ilgili yapılan harcamaların 630 Giderler hesabında muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin yaptığı harcamaların maddi duran varlıklar hesabında izlenebilmesi için duran varlığın kurumun faaliyetlerinde kullanılması gerekmekte olup başka idareler için yaptığı harcamaların 630 Giderler hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 3: Demirbaş Niteliği Taşıyan Varlıkların Muhasebe Kayıtlarında Tüketim Malzemesi Olarak Kaydedilmesi**

Belediyenin sosyal tesislerinde kullanılmak üzere alınan ve demirbaş niteliği taşıyan varlıkların muhasebe kayıtlarına tüketim malzemesi olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "15 Stoklar" başlıklı 113'üncü maddesinin birinci fıkrasında; bu hesap grubunun kurum ambar ve atölyelerinde; satılmak veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen mallar ile artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde kullanılacak veya paraya çevrilebilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı, 150 İlk Madde ve Malzeme hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 115'inci maddesinde ise; bu hesabın kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "25 Maddi duran varlıklar" başlıklı 186'ncı maddesinin birinci fıkrasında; faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların maddi duran varlıklar hesap grubu içinde takip edileceği, 255 Demirbaşlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 198'inci maddesinde ise; bu hesabın kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede, sosyal tesislerde kullanılmak üzere kitaplık, dolap, ayakkabılık, masa, sandalye, yazı tahtası gibi varlıkların satın alındığı ancak demirbaş niteliğindeki söz konusu varlıkların 255 Demirbaşlar hesabı yerine 150 İlk Madde ve Malzeme hesabına kaydedildiği görülmüştür. Bu durum, mali tablolarda 255 Demirbaşlar hesabının noksan; 150 İlk Madde ve Malzeme hesabının ise fazla görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, söz konusu hatalı işlemin düzeltildiği ifade edilmiş olsa da bahsi geçen düzeltme 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

---

Sonuç olarak, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan masa, sandalye, kitaplık gibi varlıkların 255 Demirbaşlar hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

#### **BULGU 4: Taşınmazların Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması**

İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların değer tespit çalışmalarının tamamlanmadığı ve ilgili muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı; bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazlar ile Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı; taşınmazların rayiç değerinin maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edileceği ve taşınmazların kayıtlara alınan değerinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi duran varlıkların kayıt değerleri" başlıklı 26'ncı maddesinde; gerek yatırım ve gerekse kullanım amacıyla edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeliyle; herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıkların ise gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirileceği, varlığın gerçeğe uygun değeri bilinmiyorsa idarece tespit edilen değerinin esas alınması gerektiği düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi Duran Varlık Hesap Grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde; edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeli ile hesaplara alınacağı, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanların muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı hükme bağlanmıştır.

---

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre; kamu kaynağı olan taşınmazların, mali saydamlığı ve hesap verilebilirliği sağlayacak şekilde değer tespit çalışmalarının tamamlanması ve muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların değer tespit çalışmalarının tamamlanmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kayıtlarının yapılmadığı, konunun 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da “Taşınmazların Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması” başlığı ile ele alındığı ancak Belediye tarafından gereğinin tam olarak yerine getirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, belediyenin otomasyon sistemindeki güncelleme ve değişim çalışmaları henüz tamamlanamadığından kayıtların güncellenmesi çalışmalarının devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların değer tespit çalışmalarının tamamlanması ve ilgili muhasebe hesaplarına kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

#### **BULGU 5: Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması**

Belediyenin mali tablolarının incelenmesinde, Belediye şirketinden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 281'inci maddesinde, faaliyet dönemi içinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatları için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının, 330'uncu maddesinde ise faaliyet döneminde tahakkuk eden ancak uzun vadede ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik'in “Ödeme usulü” başlıklı 8'inci maddesine göre ise; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin bu Yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen sürelerle ilişkin kıdem

---

tazminatları, ilgili kamu kurum veya kuruluşunca mülga 1475 sayılı Kanun'un yürürlükte olan 14'üncü maddesi kapsamında ödenecektir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre; belediyelerin, şirketlerinden 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yaptıkları personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırdıkları işçilerin kıdem tazminatları yine belediyeler tarafından ödenecektir. Dolayısıyla söz konusu işçilerin kıdem tazminatı yükü belediyelerin üzerindedir. Bu sebeple belediyelerin söz konusu yükü Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda sözü edilen 281 ve 330'uncu maddelerine uygun şekilde mali tablolarında göstermesi ve bu giderler için bir karşılık ayırması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye şirketinden hizmet alımı suretiyle çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı için herhangi bir karşılık ayrılmadığı, söz konusu tazminatlar ödenirken ödenen kıdem tazminatı tutarı kadar 472 ve 372 kıdem tazminatı hesaplarına alacak aynı tutarda borç kaydı yapıldığı görülmüştür. Başka bir ifade ile İdare; kıdem tazminatı ödeme aşamasına gelmemiş işçiler için ayırması gerektiği halde herhangi bir kıdem tazminatı karşılığı ayırmamakta, kıdem tazminatı ödenebilir aşamaya gelen işçiler için ise ödemenin yapıldığı gün bir karşılık ayırıp aynı gün o karşılığı ödemeye istinaden ters kayıtla kapatmaktadır.

Oysa yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, Belediyede istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatları karşılıklarının, işçilere her bir tam hizmet yılı için kaç günlük ücret kıdem tazminatı olarak ödenecek ise bu ücret üzerinden hesaplanması ve bulunan tutarların ilgisine göre 372 ve/veya 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları hesaplarının alacağına ve 630 Giderler Hesabının borcuna kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin cevabında, hizmet alımı kapsamında istihdam edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmasında mevzuat hükümleri çerçevesinde çalışmalara başlanıldığı ve çalışmaların en kısa sürede tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, hem Faaliyet Sonuçları Tablosunda kıdem tazminatı giderlerinin doğru tutarla yer alması, hem de Bilançoda Belediyenin yükümlülük altına girdiği kıdem tazminatı tutarının görünmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.



---

---

**BULGU 6: Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Bedellerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması**

Belediye tarafından gerçekleştirilen taşınmaz kiralamalarında mevzuata uygun muhasebe hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 286 ve 287'nci maddelerinde 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabının içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı ve peşin tahsil edilen gelirlerin ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere 380 numaralı hesapta izleneceği düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 88'inci maddesinde ise; gelir tahakkuk tutarlarının bir taraftan bu hesaba borç, diğer taraftan 600 Gelirler hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, kiraya verilen taşınmazların kira bedelleri ile ilgili peşin tahsilat olmamasına ve ödeme zamanları gelmemesine rağmen yıl içindeki toplam kira bedelinin 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına alacak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, peşin tahsil edilmeyen ve ödeme zamanları henüz gelmemiş taşınmazların yıl içindeki toplam kira bedellerinin, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı yerine 600 Gelirler hesabına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri ile kira gelirlerinin muhasebenin bilgi verme ve izleme fonksiyonunu yerine getiren nazım hesaplarda yılı içinde muhasebeleştirilmesi yeterli olup 120 Gelirlerden Alacaklar ve 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabının kullanılmaması, ödeme zamanı gelmedikçe bu gelirlere ilişkin herhangi bir tahakkuk kaydının yapılmaması gerekmektedir.

**BULGU 7: Tecil Edilen Emlak Vergisi Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi**

Tasarrufu kısıtlanan taşınmazlara ilişkin emlak vergisinin tecil edilen 9/10'luk kısmının muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

---

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Ödeme süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde; kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve arazinin vergisinin kısıtlamanın devam ettiği sürece 1/10 oranında tahsil olunacağı, 9/10'unun tecil edileceği hükmü bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 92'nci maddesinde; bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 166'ncı maddesinde ise; bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda Belediyenin tasarrufu kısıtlanan taşınmazlara ilişkin emlak vergisi uygulaması ve bunların muhasebe kayıtları incelendiğinde, tasarrufu kısıtlanan taşınmazların emlak vergisinin tahsili aşamasında verginin tahsil edilmeyip tecil edilen 9/10'luk kısmının ilgisine göre 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar veya 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına intikal ettirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı ve sürecin takip edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, tasarrufu kısıtlanan taşınmazların emlak vergisinin tecil edilen 9/10'luk kısmının ilgisine göre 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar veya 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

### **BULGU 8: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Teminatın Gelir Kaydedilmesi**

Nakit teminata çevrilen banka teminat mektubu tutarının emanet hesabında takip edilmesi gerekirken gelir hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 257'nci maddesinde; ihalelere katılan isteklilerden mevzuatları gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan

---

isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatların bu bölüme kaydedilmesi gereği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, 2015/70141 ihale kayıt numaralı yapım işi için yüklenici firmanın verdiği banka teminat mektubunun Mali Hizmetler Müdürlüğünün 23.06.2021 tarih 32816 numaralı yazısına istinaden nakde çevrilerek cari hesaba aktarılması bankadan istenilmiş, ancak İdarenin söz konusu teminatı sözleşmenin feshi gibi nedenlerle gelir kaydetme iradesi olmamasına rağmen bu tutarın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı yerine gelir hesaplarında izlendiği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bahse konu işlemin İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 18.06.2021 tarih ve 32426 sayılı yazısına istinaden yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak ilgili yazıda muhasebe biriminden sadece teminat mektubunun nakde çevrilmesinin istenildiği, nakde çevrilen tutarın gelir kaydedileceğine ilişkin herhangi bir ifadeye yer verilmediği görülmüştür. Ayrıca sözleşmenin feshi durumu olmadığından nakit teminatın gelir kaydedilmesinin hukuken mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, nazım hesaplarda izlenen banka teminat mektubunun nakde çevrilmesi gelir kaydetme amacı ile değil de teminatın şeklinin değiştirilmesi amacı ile yapılmış ise bankadan gelen nakit tutarın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

#### **BULGU 9: Hakediş Ödemelerinden Yapılan Sosyal Güvenlik Prim Borcu ve Vergi Borcu Kesintilerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi**

Hakediş ödemelerinden yapılan sosyal güvenlik prim borç kesintilerinin 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabında, vergi borç kesintilerinin ise 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında izlenmesi gerekirken her iki kesintinin de 333 Emanetler hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 269'uncu maddesinde; bu hesabın mevzuatı gereği kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç ve benzeri borç tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı, "Hesabın işleyişi" başlıklı 270'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; mevzuatı gereğince nakden veya

---

mahsuben tahsil edilip ilgili vergi dairelerine yatırılması gereken tutarların bu hesaba alacak, ilgili hesaba borç kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 271’inci maddesinde; bu hesabın sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre sosyal güvenlik kurumları adına nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, “Hesabın işleyişi” başlıklı 273’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise; ilgili sosyal güvenlik kurumu geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların bu hesaba alacak ve ilgili hesaplara borç kaydedileceği hususları düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, hakediş ödemelerinden Sosyal Güvenlik Kurumu için gerçekleştirilen tahsilatların 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabı, Hazine ve Maliye Bakanlığı adına gerçekleştirilen tahsilatların ise 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı yerine 333 Emanetler hesabında takip edildiği ve bu hesaptan ilgili kurumlara aktarma yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bundan sonraki süreçte işlemlerin bulguda belirtildiği şekilde yapılacağı ancak 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında hakediş ödemelerinden yapılacak vergi borcu kesintileri için bir alt kod açılmasının uygun olacağı, zira bu halde vergi dairesine mükellef sıfatıyla beyan edilip ödenmesi gereken vergi tahakkukları ile hakedişlerden yapılan vergi borcu kesintilerinin karşılabileceği ifade edilmiştir.

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında alt kod açılması ile ilgili olarak her yıl yayımlanan Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın dipnotunda; detaylı hesap planına ilişkin olarak tereddüte düşülen hususlar için İçişleri Bakanlığına (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü) başvurulacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla Kamu idaresinin ifade ettiği sıkıntının yine Kamu idaresi tarafından İçişleri Bakanlığına başvuru yapılması suretiyle çözülebileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, idarece yapılacak hakediş ödemelerinden Sosyal Güvenlik Kurumu adına nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabında, Hazine ve Maliye Bakanlığı adına nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların ise 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

---

---

**BULGU 10: Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkukuna İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması**

Sosyal Güvenlik Kurumu ek karşılık primlerinin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabında izlenmesi gerekirken 333 Emanetler hesabında izlendiği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlıklı 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde; sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı ve ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 260'ıncı maddesinde; bu hesabın emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 278'inci maddesinde; bu hesabın, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılacağı hususu düzenlenmiştir.

Buna göre kamu idarelerinin; sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranındaki ek karşılık primini bütçelerinden ayırması ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmek üzere ayrılan bu tutarı 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabında izlemesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olan ek karşılık primini bütçesinden ayırdığı, bu tutarı 6 ay içerisinde ve aylık eşit taksitler halinde ödemeyi Sosyal Güvenlik Kurumuna taahhüt ettiği ancak taahhüt ettiği bu tutarı, ortada nakden

---

veya mahsuben herhangi bir tahsilat olmamasına rağmen 333 Emanetler hesabında izlediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, söz konusu hatalı işlemin düzeltildiği ifade edilmiş olsa da bahsi geçen düzeltme 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Bu itibarla, tahakkuk yapıp borç kesinleştikten sonra 6 ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna ödemesi yapılacak ek karşılık primleri taksite bağlanmış yükümlülük niteliğinde olduğundan, söz konusu borcun tahakkukunun 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabında izlenmesi gerekmektedir.

### **BULGU 11: Tahsil Edilen Otopark Payının Gelirler Hesabında İzlenmemesi**

Otopark sorunu olan yapılardan yapı ruhsat harcı ile birlikte alınan otopark payının 600 Gelirler hesabında izlenmesi gerekirken 333 Emanetler hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Uygulama Yönetmeliği'nin 333 Emanetler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 260'ncü maddesinde; bu hesabın emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Belli bir amaca tahsisli gelirler ve alınan paylar" başlıklı 18'inci maddesinin üçüncü fıkrasında ise; 1/7/1993 tarihli ve 221624 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Otopark Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesi gereğince, parselinde otopark ihtiyacı karşılanmayan yapılardan alınan ve bankada açılacak otopark hesabına yatırılacak paraların gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedileceği, diğer taraftan tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere gider bütçesinin ilgili tertibine ödenek konulacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine göre; otopark sorunu olan yapılardan yapı ruhsat harcı ile birlikte alınan otopark payının 600 Gelirler hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Yapılan incelemede ise; Belediyenin söz konusu payları 600 Gelirler hesabı yerine 333 Emanetler hesabında izlediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, otopark sorunu olan yapılardan yapı ruhsat harcı ile birlikte alınan otopark paylarının ilgili gelir koduna aktarımının yapıldığı ifade edilmiş olsa da bahsi geçen düzeltme 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Bu itibarla, belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, tahsil edilen otopark paylarının 333 Emanetler hesabı yerine 600 Gelirler hesabında izlenmesi gerekmektedir.

---

---

**BULGU 12: Geçici Kabul Noksanlarına İlişkin Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi**

Hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı yerine 333 Emanetler hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 260'ncü maddesinde; bu hesabın, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 257'nci maddesinde; bu hesabın mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı, vadesi belli olmayan depozito ve teminatların bu hesaba kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 30'uncü maddesinde; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte, yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, birim fiyat üzerinden yapılan sözleşmelerde ise; düzenlenen hakedişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların yükleniciye ödenemeyeceği hükme bağlanmıştır.

2021 yılında yürürlükte olan 2021 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı alt detay kodlarında "330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30'uncü ve 31'inci Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar Hesabı" yer almakta olup, hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin bu hesapta izlenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; İdare tarafından hakediş ödemelerinden yapım işlerine ilişkin tip sözleşmelerin yukarıda sözü edilen 30'uncü ve 31'inci maddeleri gereği yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına yerine 333 Emanetler Hesabında izlendiği görülmüştür.

---

Kamu idaresinin cevabında, hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin 330.15 Yapım İşleri Tıp Sözleşmesinin 30'uncu ve 31'inci Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, mevzuat hükümleri ve Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın ilgili bölümleri gereğince geçici kabul noksanlıkları kesintileri teminat niteliğinde olduğundan İdarenin geçici kabul noksanları için kestiği tutarlar 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında izlenmelidir.

**BULGU 13: Hatalı İBAN Nedeniyle Belediyenin Banka Hesabına Geri Dönen Paraların Bütçe Emanetleri Hesabında İzlenmemesi**

İdarenin hatalı iban nedeniyle hesabına geri dönen paraların 320 Bütçe Emanetleri hesabında izlenmesi gerekirken 333 Emanetler hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320 Bütçe Emanetleri hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 248'inci maddesinde; bu hesabın mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 333 Emanetler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 260'ncı maddesinde; bu hesabın emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin, hatalı iban numarasına gönderilmesi nedeniyle banka hesabına geri dönen paraları 333 Emanetler hesabında izlediği tespit edilmiştir. Ancak, bu hesapta emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların, 320 Bütçe Emanetleri hesabında ise ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi gerekmektedir. Hatalı iban numarasına gönderilmesi nedeniyle Belediyenin banka hesabına geri dönen ve ilgililerine ödenemeyen paraların "Diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarlar" kapsamında değerlendirilerek 320 Bütçe Emanetleri hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin cevabında, söz konusu hatalı işlemin düzeltildiği ifade edilmiş olsa da bahsi geçen düzeltme 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç olarak, hatalı iban nedeniyle geri dönen paraların takibinin 320 Bütçe Emanetleri hesabında yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.



---

---

## B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

### **BULGU 1: Engelli Personel İstihdam Edilmemesi**

Kurum tarafından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirlenen sayıda engelli personel istihdam edilmediği tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun'un "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" başlıklı 53'üncü maddesinde; kurum ve kuruluşların çalıştırdıkları personelin %3'ü oranında engelli personel çalıştırmak zorunda olduğu, belirtilen oranın hesaplanmasında ise ilgili kurum veya kuruluşun yurtdışı teşkilat hariç toplam dolu kadro sayısının dikkate alınmasının gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik'in "Kadroların tahsisi" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında; engellilerin atanmasına tahsis edilecek kadro sayısının tespitinde, ilgili kamu kurum veya kuruluşunun, yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının %3'ünün dikkate alınacağı düzenlenmiştir. Ayrıca aynı maddenin ikinci fıkrasında, kamu kurum ve kuruluşlarının; hizmet gereklerine göre engellilerin atanmasına tahsis edecekleri münhal kadrolarını, EKPSB sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim düzeyi, hizmet sınıfları ve unvanlar itibarıyla hazırlanmasının esas olacağı hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, Belediyede dolu memur kadro sayısının 205 olduğu ancak bu sayının %3'üne tekabül eden 6 engelli memurun istihdam edilmesi gerektiği halde engelli memur istihdam edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, 657 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinde engelli personele ilişkin taleplerin her yılın ekim ayının sonuna kadar ilgili kuruma bildirilmesinin hüküm altına alındığı, bu nedenle konuya ilişkin olarak ekim ayına kadar gerekli değerlendirmelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

---

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca toplam dolu memur kadro sayısının %3'ü oranında engelli memur istihdamının sağlanması gerekmektedir.

**BULGU 2: Belediye Meclisi Kararı Gerektiren İşlemlerin Meclis Kararı Olmaksızın Yapılması**

Belediye sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakım ücretlerinin idare payı hariç kısmının Belediye Meclisi kararı alınmadan belirlendiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (s) bendi gereğince; belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak belediyelerin yetkisindedir.

Aynı Kanun'un "Belediye meclisi" başlıklı 17'nci maddesine göre belediyenin karar organı belediye meclisidir.

Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "Periyodik kontrol ücretinin belirlenmesi" başlıklı 10'uncu maddesinde; periyodik kontrol ücretinin ilgili idare karar organı tarafından belirlenen fiyat ile ilgili idare payının katma değer vergisi hariç toplamına eşit olacağı ifade edilmiştir. Aynı maddede ayrıca periyodik kontrol ücretinin içerisinde yer alan ve ilgili idare karar organı tarafından belirlenen fiyatın Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin EK-1'inde belirtilen taban ve tavan fiyat aralığına göre belirleneceği hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda yazılı hükümlerden; belediye sınırları içerisinde hizmete sunulacak asansörlerin yıllık periyodik bakımlarını yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmanın belediyelerin yetkileri dâhilinde olduğu, ayrıca yetkilendirilmiş muayene kuruluşu ile yapılacak protokolde Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin EK-1'inde belirtilen taban ve tavan fiyat esas alınarak belirlenen, periyodik kontrol ücretinin ilgili idare payından gayri kısmının, belediyenin karar organı olan belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerektiği anlaşılmasına rağmen söz konusu belirlemenin Belediye Meclisi kararı alınmadan yapıldığı görülmüştür.

---

Kamu idaresinin cevabında, A tipi asansör muayene kuruluşu tarafından Belediye sınırları içerisinde tahsil edilen periyodik kontrol ücretleri ile ilgili gerekli çalışmaların yapılmaya başlanıldığı ve meclis kararı alınacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, periyodik kontrol ücretinin ilgili idare payından gayri kısmının, belediyenin karar organı olan belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerekmektedir.

### **BULGU 3: Ertesi Yıla Geçen Yüklenmede Üst Yönetici Onayının Alınmaması**

Ertesi yıla geçen mal alımına ilişkin yüklenmede üst yönetici onayının alınmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ertesi yıla geçen yüklenmeler" başlıklı 27'nci maddesine göre; niteliğinden dolayı mali yılla sınırlı tutulmayan ve sürekliliği bulunan iş ve hizmetler için ertesi yıla geçen yüklenme üst yöneticinin onayıyla yapılabilecektir. Bahsi geçen Kanun'un "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde ise üst yöneticiler sayılmış olup buna göre belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir.

Yapılan incelemede, 2021/103722 ihale kayıt numaralı akaryakıt alımı işi ihalesinde işin süresi 2021 yılında başlayıp 2022 yılında bitmesine, başka bir ifade ile İdare söz konusu ihalede ertesi yıla geçen yüklenmeye girişmesine rağmen söz konusu işin ihalesi için üst yönetici olan belediye başkanının onayının alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, ertesi yıla geçen yüklenmeler için yapılan ihalelerde üst yönetici onayı alınmakta olduğu ve bahse konu 2021/103722 ihale kayıt numaralı ihalede üst yönetici onayının sehven alınmadığı, bundan sonraki süreçte daha dikkatli olunacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, ertesi yıla geçen yüklenmeler için söz konusu mevzuat hükmü gereği üst yöneticinin onayı alınmak zorundadır.

### **BULGU 4: Kurum Lehine Hükmedilen Vekâlet Ücretlerinin Gelir Kaydedilmesine İlişkin İşlemlerin Mevzuatına Uygun Yapılmaması**

Belediye lehine karar verilen davalar sonucunda 2018 yılında elde edilen avukatlık vekâlet ücretlerinden dağıtımı yapılmayan artık tutarın, 2021 bütçe yılı sonunda gelir kaydedilmesi gerekirken 2020 bütçe yılı sonunda gelir kaydedildiği görülmüştür.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler ile atıflar" başlıklı 18'inci maddesi gereği avukatlık vekâlet ücretlerinin tahsili ve dağıtımında bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanacaktır. Kararname'nin "Davalardaki temsilin niteliği ve vekâlet ücretine hükmedilmesi ve dağıtımı" başlıklı 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında; idarenin taraf olduğu dava, takip ve duruşmalar için, bu davaların idareler lehine sonuçlanması halinde ilgili mevzuata göre idareler lehine vekâlet ücreti takdir edileceği düzenlenmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında, tahsil edilen vekâlet ücretlerinin idarelerin bir emanet hesabında toplanacağı hükme bağlanmış olup dağıtıma ilişkin hususlar belirlenmiştir. İkinci fıkranın (c) bendinde ise, dağıtım sonunda arta kalan tutarın üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarelerin bütçesine gelir kaydedileceği düzenlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Avukatlık ücretinin dağıtımı" başlıklı 82'nci maddesine göre belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; avukatlara ve hukuk servisinde fiilen görev yapan memurlara dağıtımı hakkında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümlerinin kıyas yolu ile uygulanacağı düzenlenmiştir. Daha sonra 1389 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmış, yerine 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girmiş ve bu Kararname'nin 18'inci maddesi ile başka mevzuatta 1389 sayılı Kanuna yapılan atıfların bu Kanun Hükmünde Kararname'ye yapıldığının kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Bu atıf dolayısıyla da belediyeler 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi kıyasen uygulamak durumundadırlar.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde her yıl; bütçe yılından 3 yıl önce tahsil edilen vekâlet ücretlerinin dağıtımından arta kalan ve emanet hesabında izlenen tutarın Belediyenin bütçesine gelir kaydedilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediye lehine sonuçlanan davalardan elde edilen avukatlık vekâlet ücretlerinin gelir kaydının mevzuata uygun yapılmadığı, 2018 yılında elde edilen ve emanet hesaplarına kaydedilen vekâlet ücretlerinin dağıtılmayan kısmının 2021 bütçe yılı sonunda gelir kaydedilmesi gerekirken 2020 bütçe yılı sonunda gelir kaydedildiği görülmüştür. 2020 yılında yapılan gelir kaydı, 2017 yılına ilişkin olması gerekirken 2018 yılında elde edilen vekâlet ücretlerini de kapsamaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, bundan sonraki süreçte işlemlerin bulguda belirtildiği şekilde yapılacağı ifade edilmiştir.

---

Sonuç olarak, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendine göre, ilgili yıl tahsil edilen vekâlet ücretinden dağıtım yapıldıktan sonra arta kalan tutarın üçüncü bütçe yılı sonunda bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 5: İstisna Kapsamında Değerlendirilemeyecek Bazı Mal Alımlarının İstisnalara İlişkin Hükümler Çerçevesinde Gerçekleştirilmesi**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun istisnaları düzenleyen 3'üncü maddesinin (a) bendindeki şartlar oluşmadığı halde, bazı mal alımlarının bu kapsamda değerlendirilerek ihalesiz gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesinde; mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden hangilerinin Kanun kapsamı dışında olduğu belirtilmiş olup Maddenin (a) bendinde; kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım ve hayvancılıkla ilgili ürün alımlarının bu Kanun'un kapsamı dışında tutulduğu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükme göre doğrudan üreticilerden veya ortaklıklarından istisna kapsamında alım yapmak için;

-Tarım ve hayvancılık faaliyetinin çıktısı bir ürünün satın alınması,

-Alımı yapacak kuruluşun; söz konusu ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmaya mevzuatının müsaade etmesi ve ürünleri bu amaçlarla alması

Gerekmektedir.

Yapılan incelemede İdarenin; işlemediği, değerlendirmedeği, iyileştirmediği veya satmadığı, Belediye Kanunu'nun verdiği yetkiye istinaden ihtiyaç sahibi ailelere dağıttığı çeşitli gıda malzemelerini; tarım ve hayvancılık faaliyetinin çıktısı bir ürün olarak değerlendirilemeyecek ve girdi niteliğindeki gübreyi ihale yapmaksızın 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi kapsamında satın aldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, "İhtiyaç Duyulan 1.000 ton 20.20.0 Kimyevi Gübre Alımı"nda amacın; İlçede yem bitkisi yetiştiriciliği ile mevcut bitki vejetasyonunun geliştirilmesi, kaba yem üretiminin artırılması, meraların amenajman planlarına göre otlatılması, üreticilere hayvancılıkla ilgili yeni bilgi ve tekniğin verilerek hayvancılığın karlı bir şekilde yapılması olduğundan bu alımların 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi

kapsamında yapılabileceği ifade edilmiştir. Ancak bir alımın 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi kapsamında yapılabilmesi için ürünün işlenmek, değerlendirilmek, iyileştirilmek veya satılmak üzere alınmış olması gerekmektedir. Alımı yapılan kimyevi gübrenin ise daha sonra işlenmesi, değerlendirilmesi, iyileştirilmesi veya satılması söz konusu olmadığından bahsi geçen alımın istisna kapsamında yapılmasının hukuken mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Tabloda yazılı diğer alımların istisna kapsamında yapılmasıyla ilgili olarak ise Kamu idaresi cevabında herhangi bir değerlendirmeye yer verilmemiştir.

Bu itibarla, ihaleden istisna edilmemiş mal alımlarının, rekabeti sağlayacak şekilde 4734 sayılı Kanun'da yer alan alım usullerine uygun şekilde yapılması gerekmektedir.

**Tablo 8: 4734 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesinin (a) Bendi Kapsamında Yapılan Alımlar**

Sıra No	İşin Nevi
1	İhtiyaç Duyulan 1000 ton 20.20.0 Kimyevi Gübre
2	İhtiyaç Sahibi Aileler İçin 3000 Adet Gıda Kolisi Alımı
3	İhtiyaç Sahibi Aileler İçin Muhtelif Gıda Alımı
4	İhtiyaç Sahibi Aileler İçin Çay Alımı

**BULGU 6: İhale Komisyonlarının Mevzuatına Uygun Sürede Oluşturulmaması**

Elektronik ihalelerde ihale komisyonlarının mevzuatına uygun sürede oluşturulmadığı görülmüştür.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin "İhale komisyonunun kurulması ve çalışma esasları" başlıklı 14'üncü maddesinde; ihale yetkilisinin, ihaleyi gerçekleştirmek üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhale komisyonu" başlıklı 6'ncı maddesi gereğince ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; 2021/85137 kayıt numaralı "Askeri Malzeme Alım İşi", 2021/199340 kayıt numaralı "Çöp Konteyner Mal Alım İşi", 2021/180511 kayıt numaralı "Araç Lastiği Mal Alım İşi"ne ait komisyonların ilan tarihini izleyen üç günü aşan sürelerde oluşturulduğu, 2021/470014 kayıt numaralı "Yeşilvadi Parkı Önü Yaya Üst Geçidi Yapım İşi", 2021/441499 kayıt numaralı "Sosyal Tesis Çevresi Aydınlatma-Tamirat-Sahne Işığı ve Aydınlatma Direği Montajlı Mal Alım İşi"ne ait komisyonların ise ilan tarihinden önce oluşturulduğu görülmüştür.

---

Kamu idaresinin cevabında, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği hükmü gereğince, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonlarının oluşturulması konusunda gerekli tedbirlerin alınması için harcama birimlerinin uyarıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmü gereği, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonlarının oluşturulması gerekmektedir.

### **BULGU 7: İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Üzerindeki Tekliflerinin Değerlendirme Dışı Bırakılması**

İhalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde verilen tekliflerin değerlendirme dışı bırakıldığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifler" başlıklı 16.3 maddesinde; ihale komisyonunun, yaklaşık maliyet hesaplanırken değerlendirilmeyen herhangi bir husus olup olmadığını, yaklaşık maliyet güncellemesinin doğru yapılıp yapılmadığını, verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatını yansıtmadığını yeniden değerlendirerek verilen teklifleri yaklaşık maliyete göre mukayese edeceği ve bütçe ödeneklerini de göz önünde bulundurarak teklif fiyatlarını uygun bulması halinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifi ve varsa ikinci teklifi belirlemek veya verilen teklif fiyatlarını uygun bulmaması halinde ihalenin iptaline karar verme hususunda takdir yetkisine sahip olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, yaklaşık maliyetin üzerindeki bir teklifin kabul edilip edilmeyeceği konusunda idarelere belli koşullar çerçevesinde takdir yetkisi tanınmıştır. Ancak bu takdir yetkisi madde metninde belirtilen değerlendirmelerin de yapılması koşuluyla ya teklifleri kabul etme ya da ihaleyi iptal etme hakkı ile sınırlıdır. Bir teklifi, sadece yaklaşık maliyetin üzerinde olması gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakmak hukuken mümkün değildir.

Yapılan incelemede, Belediyenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yaptığı ihalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde olan teklifleri sadece bu gerekçe ile değerlendirme dışı bıraktığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, İdarece yapılan ihalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde verilen tekliflerin değerlendirilmesi noktasında çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Belediye tarafından yapılan ihalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde teklif verilmesi halinde Kamu İhale Genel Tebliği'nde belirtilen değerlendirmelerin yapılması ve bunun sonucunda yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin kabul edilmesi veya ihalenin iptal edilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 8: Bazı Elektronik İhalelerde Geçici Teminatı Olmayan İsteklilerin Tekliflerinin Sınır Değer Tespitinde Dikkate Alınması**

EKAP üzerinden açık ihale usulü ile yapılan bazı yapım işi ihalelerinde bazı isteklilerin teklif mektuplarında geçici teminat bilgilerini boş bırakmalarına rağmen, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin ekinde yer alan "e-teklif açma ve belge kontrol tutanağı"nın ilgili istekliler için "geçici teminatı uygundur" şeklinde doldurulduğu ve tekliflerinin, sınır değer tespitinde dikkate alındığı görülmüştür.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin "E-tekliflerin açılması" başlıklı 23'üncü maddesine göre, aynı Yönetmelik'in 21'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca EKAP üzerinden alınan geçici teminat mektuplarının değerlendirilmesi; geçici teminat tutarının teklif tutarının yüzde üçünü karşılayıp karşılamadığının ve geçici teminat mektubu geçerlilik süresinin EKAP tarafından kontrol edilmesi suretiyle yapılacak, değerlendirme sonucuna uygun şekilde ihale komisyonu tarafından EKAP üzerinden Yönetmelik'in ekinde yer alan "e-teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı" düzenlenecektir.

Aynı Yönetmelik'in "E-tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 24'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre; teklif değerlendirmesinde ilk oturumda 23'üncü madde gereğince geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilen tekliflerin değerlendirme dışı bırakılması ve buna ilişkin kaydın "e-teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı" ile EKAP üzerinden yapılması gerekmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesine göre ise, 4734 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olan geçerli teklifler tespit edildikten sonra yaklaşık maliyetin %120'sinin üzerindeki ve %40'ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanarak sınır değer tespiti yapılacaktır.

Aynı maddenin 45.1.1.5'inci bendine göre, bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu



ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin tekliflerinin “geçerli teklif” olarak dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki hükümler uyarınca, EKAP üzerinden alınan tekliflerin değerlendirilmesi, ilk oturumda teklif mektubunun ve geçici teminatın uygun olup olmadığının kontrol edilmesi şeklinde yapılmaktadır. Kontrol yapıldıktan sonra “e-teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı” düzenlenmekte, bu tutanağa geçici teminatı ve teklif mektubu uygun olan istekliler için “geçici teminatı uygundur” ve “teklif mektubu uygundur” ibaresi konulmaktadır. Sınır değer hesabında da geçici teminatı ve teklif mektubu uygun olan teklifler dikkate alınmaktadır. Sınır değer hesaplandıktan sonra sınır değer altında kalan teklifler için aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmakta veya teklif değerlendirme dışı bırakılmaktadır.

Yapılan incelemede, 2021/199942 ihale kayıt numaralı “Muhtelif İbadethanelerde İkmal Tadilat Bakım ve Onarımı İşi” ile 2021/54979 ihale kayıt numaralı “Asfalt Şantiyesi Çevresi Betonarme İstinat Duvarı ve Kütle Bazalt Taş Duvar Yapım İşi” nde; geçici teminat bilgileri teklif mektubunda boş bırakılmasına, başka bir ifade ile mevzuata uygun geçici teminat verilmemesine rağmen ihale komisyonu tarafından “e-teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı”nda ilgili istekliler için “geçici teminatı uygundur” ibaresi yazılmış olup mevzuat hükümlerine aykırı şekilde söz konusu isteklilerin tekliflerinin sınır değer tespitinde dikkate alındığı görülmüştür.

Sınır değer tespitinde yanlışlık yapılması, aşırı düşük tekliflerin yanlış belirlenmesine sebep olmaktadır. Bu da aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulacak veya değerlendirme dışı bırakılacak tekliflerin yanlış belirlenmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, söz konusu hatalı işlemin sehven yapıldığı ve bundan sonraki süreçlerde ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin geçici teminatı uygun olmayan isteklilerin tekliflerini sınır değer tespiti yaparken dikkate almaması gerekmektedir.

### **BULGU 9: İhale Üzerinde Kalan İstekli ve Varsa Ekonomik Açından En Avantajlı İkinci Teklif Sahibi İstekli İçin Yasaklılık Teyitlerinin Usulüne Uygun Yapılmaması**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelerde, ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en

---

avantajlı ikinci teklif sahibinin %50'den fazla hissesine sahip ortağı/ortakları ile başvuru veya teklifi imzalayan yetkililerinin yasaklılık teyitlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5 maddesinin 30.5.2.I bendinde; başvuru veya ihale tarihi itibarıyla tüm aday ve istekliler için, ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi için, sözleşmenin imzalanacağı tarihte ise sadece ihale üzerinde kalan istekli için ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanacağı ve Kamu İhale Kurumundan teyit ettirileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin 30.5.2.II bendinde ise; yasaklılık teyidi yapılırken aday ve istekliler ile bunların şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortakları, sermaye şirketi olmaları halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortakları ve hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanacağı ve Kamu İhale Kurumundan teyit ettirileceği düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre ihale sürecinde üç aşamada yasaklılık teyidi yapılması ve her aşamada isteklilerle beraber istekli sermaye şirketi ise yarısından fazla hissesine sahip ortağı/ortakları ile vekil veya temsilcileri hakkında da yasaklılık teyidi yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, gerçekleştirilen ihalelerin tamamında; ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile vekil veya temsilcilerinin yasaklılık teyitlerinin yapıldığı, ancak bu istekliler sermaye şirketi iseler %50'den fazla paya sahip ortağı/ortakları hakkında yasaklılık teyidi yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, Belediye ihaleleri e-açık ihale usulü ile yapıldığından yeterlilik bilgileri tablosunda belirtilen ortaklık oranlarının ticaret sicil gazetesi internet sitesi üzerinden sorgulanabildiği, bundan sonraki ihalelerde sorgu neticesinde ortaklık oranlarının bulunmaması durumunda bahse konu bulguya istinaden belirtilen tevsik edici belgelerin isteklilerden talep edileceği ifade edilmiş olsa da bulguya konu mevzuata aykırılık; ortaklık durumunun tevsiki için gerekli belgelerin isteklilerden talep edilmemesi değil, ortaklık durumuna uygun olarak yukarıda belirtildiği şekilde Kamu İhale Kurumunun internet sitesi üzerinden yasaklılık teyitlerinin yapılmamasıdır. İdare cevabında söz konusu hususa ilişkin herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Sonuç olarak, yapılan ihalelerde ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi sermaye şirketi ise isteklinin yanında % 50'den fazla hissesine sahip ortağı/ortakları hakkında da ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce yasaklılık teyidinin yapılması gerekmektedir.

### **BULGU 10: Sözleşmelerin İhale Dokümanında Yer Alan Hükümlere Aykırı Hükümler İçermesi**

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre imzalanan bazı sözleşmelerin ihale dokümanına aykırı hükümler içerdiği görülmüştür.

4735 sayılı Kanun'un "İlkeler" başlıklı 4'üncü maddesinde; bu Kanun'a göre düzenlenecek sözleşmelerde, ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından yapılan 2021/497695 ihale kayıt numaralı ve 2021/242915 ihale kayıt numaralı malzeme alımı ile 2021/441499 ihale kayıt numaralı mal alımı işlerine ait düzenlenen teknik şartnamelerde, edimin süresi içinde ve eksiksiz olarak yerine getirilmemesi halinde hiçbir ihtara gerek bulunmaksızın mal ve hizmet alımının iptal edileceği düzenlenmiş olmasına karşın, imzalanan sözleşmelerin ortak 34'üncü maddesinde yüklenicinin sözleşmeye uygun olarak malları süresinde teslim etmemesi halinde 10 gün süreli yazılı ihtar yapılarak gecikme cezası uygulanacağı düzenlenmiştir. Başka bir ifade ile bahsi geçen alımlara ilişkin sözleşmeler ile söz konusu işlere ilişkin ihale dokümanlarında aynı konuda birbiri ile çelişen düzenlemeler yapılmış ve bu suretle 4735 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin yukarıda belirtilen hükmü ihlal edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, İdarece yapılan ihalelerde, teknik şartnameler ve sözleşmeler arasında uyumluluğun sağlanması konusunda gerekli tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, ihaleli alımlarda, düzenlenen teknik şartname ile sözleşme hükümlerinin birbirlerine aykırı olmaması gerekmektedir.

---

---

**BULGU 11: Vergi Borcu Sorgulamaları ve Teyitlerinin Mevzuatına Uygun Yapılmaması**

İhalelerden sonra sözleşme imzalanmadan önce isteklilerce sunulması gereken ve isteklinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre borcu olmadığını gösterir belgenin hakedişin ödenmesi aşamasında, hakediş ödemeleri yapılmadan önce aranması gereken ve hak sahiplerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre borcu olup olmadığını gösterir belgenin ise sözleşme imzalanmadan önce tevsik edici belge olarak kullanıldığı görülmüştür.

İhale uygulama yönetmeliklerinin "İhale dışı bırakılma" başlıklı maddelerinde; ihale üzerinde kalan istekliden, 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (g) ve (i) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına dair belgelerin sözleşme imzalanmadan önce istenilmesinin zorunlu olduğu ve bu belgelerin, ihale usulüne göre son başvuru ve/veya ihale tarihinde isteklinin anılan bentlerde belirtilen durumlarda olmadığını göstermesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca yine 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde ihale üzerinde kalan istekli tarafından söz konusu belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde ihale üzerinde kalan isteklinin ihale dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedileceği hükme bağlanmıştır. Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.4. maddesinde de hangi tür ve tutarda vergi borçlarının 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında vadesi geçmiş vergi borcu olarak değerlendirilmesi gerektiği açıkça belirlenmiştir. Başka bir ifade ile Tebliğ'de düzenlenmeyen bir vergi borcunu 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında vadesi geçmiş vergi borcu olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bu hüküm karşısında sözleşme imzalanmadan önce, ihale üzerinde kalan isteklilerin sadece 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında vadesi geçmiş vergi borcunun olmadığını gösterir yazının aranması gerekmektedir.

Öte yandan Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan A Seri 1 Sıra No.lu Tahsilat Genel Tebliği'nin "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" bölümünde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların bu Kanun kapsamında hak sahiplerine 5.000,00 liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahibinin, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesine istinaden, kapsamı bu Tebliğ'de belirlenmiş borçlarının yine

5.000,00 lirayı aşır aşmadığını Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinden veya Tebliğ’de belirtilen ilgili birimlerinden temin edeceği belge üzerinden araştırması, borcun bu tutarı aşması halinde borç tutarını keserek hak sahibine ödeme yapması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Mezkûr Tebliğ’in aynı bölümünde, bu belgenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kurumlarda muhasebe birimleri tarafından aranılması gerektiği düzenlenmiştir.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine göre; ihaleler sonucu sözleşme imzalanmadan önce isteklilerin 4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında vadesi geçmiş vergi borcunun olmadığına dair yazının, Tebliğ’de belirtilen miktarın üzerinde yapılacak ödemeler sırasında ise hak sahibinin 6183 Sayılı Kanun’un 22/A maddesine göre borcu bulunup bulunmadığını gösteren yazının aranması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; “500 Adet Araç Lastiği Alım İşi”, “Başarılı Öğrencilere Dağıtılmak Üzere Bisiklet Alım İşi”, “Geylani Mahallesi Kültür Spor Ticaret Merkezi ve Pazar Yeri İnşaatı Yapım İşi”, “Gaziantep İli Şahinbey İlçesi Ahmet Çelebi İlkokulu Bahçe Duvarı Yapım İşi”ne ilişkin sözleşmelerin imzalanmasından önce istekliler tarafından İdareye sunulması gereken “Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Durumunu Gösteren Belge”nin kapsamının 4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin 4’üncü fıkrasının (d) bendi kapsamında borcu olmadığını göstermesi gerekirken 6183 sayılı Kanun’un 22/A maddesi kapsamında borcu olmadığını gösterdiği, buna rağmen söz konusu istekliler ile sözleşme imzalandığı ve geçici teminatlarının gelir kaydedilmediği,

“Cadde ve Sokaklara Beton Parke Taşı ile Yol Kaldırım Yapılması İşi (2021/1. Etap)”ne ait hakediş ödemesinde ise “Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Durumunu Gösteren Belge”nin kapsamının 6183 sayılı Kanun’un 22/A maddesine göre olması gerekirken, 4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin 4’üncü fıkrasının (d) bendi kapsamında olduğu ve bu evraka istinaden ödeme yapıldığı,

Dolayısıyla içerik açısından birbirinden farklı olan bu iki belgenin birbiri yerine kullanıldığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bundan sonraki işlemlerde bulgu doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, ihaleler sonucu sözleşme imzalanmadan önce isteklilerden 4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında vadesi geçmiş vergi

---

borcunun olmadığına dair yazının, hak sahiplerine yapılacak hakediş ödemelerinde ise kişinin 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesine göre borcu bulunup bulunmadığını gösteren yazının aranması gerekmektedir.

### **BULGU 12: Ortaklık Durumu Tespit Belgesini Sunmayan İstekli Üzerine İhale Bırakılması**

İş deneyiminin yeterlilik kriteri olarak belirlendiği yapıma ilişkin elektronik ihalelere teklif veren ve iş deneyimi olarak %51 veya daha fazla hisseye sahip, aynı zamanda son beş yıldır bu özelliğini koruyan mimar veya mühendis ortağının mezuniyet belgesinin bilgilerini sunan tüzel kişi isteklilerin, sözleşme aşamasında bu bilgiyi tevsik edici belgeleri İdareye sunmamalarına rağmen tekliflerin geçerli kabul edildiği ve kendileri ile sözleşme imzalandığı görülmüştür.

Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlilik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinin 1-h bendinde; tüzel kişi tarafından iş deneyimini göstermek üzere en az beş yıldır %51 veya daha fazla hissesine sahip mimar veya mühendis ortağının mezuniyet belgesinin sunulması durumunda; ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son beş yıldır kesintisiz olarak bu şartın korunduğunu gösteren ticaret ve sanayi odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicili müdürlükleri veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavirden alınmış standart forma uygun belgeye ilişkin bilgilerin Yeterlik Bilgileri Tablosu'na girilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı İdari Şartname'nin "İhalenin karara bağlanması" başlıklı 36'ncı maddesine göre ise geçerli tekliflerden ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif olması öngörülen teklif sahiplerine; yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin tevsik edici belgeleri sunmaları için makul bir süre verileceği, beyan edilen bilgi/belgelere ilişkin tevsik edici belgeleri sunmayan isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedileceği, bu işlemlere ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve belirlenecek ise ikinci teklif sahibi tespit edilene kadar devam edileceği hükme bağlanmıştır.

---

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine göre; 4734 sayılı Kanun'a göre yapılan elektronik ihalelerde, istekliler tekliflerini Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda istenilen bilgileri doldurmak suretiyle vermekte, bu bilgilere göre isteklilerin yeterlilik değerlendirmesi yapılmakta, bu bilgilere göre yeterli olduğu değerlendirilen en ekonomik teklif sahibi istekliden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgilerini tevsik edici belgeler istenilmektedir.

Eğer ihale bir yapım işine ilişkin, istekli tüzel kişi, Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda bilgisi sunulan iş deneyim belgesi tüzel kişiliğin %51 veya daha fazla hissesine sahip mimar veya mühendis ortağına ait diploma ise, ticaret ve sanayi odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicili müdürlükleri veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son beş yıldır kesintisiz olarak ortaklığa ilişkin şartların korunduğunu gösteren standart forma uygun belgeye ilişkin bilgilerin de Yeterlik Bilgileri Tablosu'na girilmesi gerekmektedir.

Bu bilgi EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgi olduğundan, eğer teklifi ekonomik açıdan en avantajlı teklif ise, istekliden bu bilgiyi tevsik edici belgenin diğer tevsik edici belgelerle birlikte istenilmesi ve istekli bu belgeleri usulüne uygun sunduğu takdirde kendisi ile sözleşme imzalanması, sunmadığı takdirde ise isteklinin ihale dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede yapıma ilişkin elektronik ihalelere teklif veren ve iş deneyimi olarak %51 veya daha fazla hisseye sahip mimar veya mühendis ortağının mezuniyet belgesinin bilgilerini sunan tüzel kişi isteklilerin, sözleşme aşamasında bu bilgiyi tevsik edici ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son beş yıldır kesintisiz olarak bu şartların korunduğunu gösteren belgeleri İdareye sunmalarına rağmen tekliflerin geçerli kabul edildiği, kendileri ile sözleşme imzalandığı görülmüştür. Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereği bu durumdaki isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması ve geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin cevabında, ihaleler e-açık ihale usulü ile yapıldığından yeterlilik bilgileri tablosunda belirtilen ortaklık oranlarının internet üzerinden ticaret sicil gazetesi vasıtasıyla sorgulanabildiği, bundan sonraki ihalelerde sorgu neticesinde ortaklık oranlarının bulunmaması durumunda bahse konu bulguya istinaden belirtilen tevsik edici belgelerin isteklilerden talep edileceği ifade edilmiş olsa da; yukarıda belirtildiği üzere, İdarenin ihtiyacı

---

olan bilgi son ortaklık durumu değil, iş deneyim belgesi olarak diploması kullanılan mimar veya mühendis ortağın son beş yıldır tüzel kişiliğın %51 veya daha fazla hissesine sahip olup olmadığı bilgisidir. Bu bilginin sadece son ortaklık durumunu gösteren ticaret sicil gazetesinden temini mümkün olmadığından yukarıdaki mevzuat hükümlerinde de, bahsi geçen bilgiyi tevsik edici belgeler arasında ticret sicil gazetesi sayılmamıştır.

Sonuç olarak, yapıma ilişkin elektronik ihalelerde tüzel kişiliğın %51 veya daha fazla hissesine sahip ortağına ait mezuniyet belgesinin iş deneyim belgesi olarak sunulması halinde yukarıda özellikleri belirtilen ortaklık tespit belgesine ilişkin bilgilerin de Yeterlik Bilgileri Tablosu'na girilip girilmediğinin ihale komisyonları tarafından incelenmesi, söz konusu bilgiler EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgiler olduğundan ihale üzerine bırakılan isteklilerden söz konusu bilgileri tevsik edici belgelerin istenilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 13: Mevzuatına Göre İdareye Sunması Gereken Belgeleri Sunmayan İstekli Üzerine İhale Bırakılması**

İş deneyiminin yeterlilik kriteri olarak belirlendiğii elektronik mal, hizmet alımı ihalelerine teklif veren ve iş deneyimi olarak yarıdan fazla hisseye sahip ortağının iş deneyim belgesinin bilgilerini sunan tüzel kişi isteklilerin, sözleşme aşamasında bu bilgiyi tevsik edici belgeleri İdareye sunmamalarına rağmen tekliflerin geçerli kabul edildiğii ve kendileri ile sözleşme imzalandığı görülmüştür.

Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan Ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlilik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinin 1-ğ bendinde; tüzel kişi tarafından iş deneyimini göstermek üzere kullanılan belgenin tüzel kişiliğın yarisından fazla hissesine sahip ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olan ortağına ait olması halinde, ticaret ve sanayi odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicili müdürlükleri veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiğii tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz olarak bu şartların korunduğunu gösteren standart forma uygun belgeye ilişkin bilgilerin Yeterlik Bilgileri Tablosu'na girilmesi gerektiğii hüküm altına alınmıştır.



---

Aynı İdari Şartname'nin "İhalenin karara bağlanması" başlıklı 36'ncı maddesinde ise; geçerli tekliflerden ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif olması öngörülen teklif sahiplerine; yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin tevsik edici belgeleri sunmaları için makul bir süre verileceği, beyan edilen bilgi/belgelere ilişkin tevsik edici belgeleri sunmayan isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedileceği, bu işlemlere ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve belirlenecek ise ikinci teklif sahibi tespit edilene kadar devam edileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerine göre; 4734 sayılı Kanun'a göre yapılan elektronik ihalelerde, istekliler tekliflerini Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda istenilen bilgileri doldurmak suretiyle vermekte, bu bilgilere göre isteklilerin yeterlilik değerlendirmesi yapılmakta, bu bilgilere göre yeterli olduğu değerlendirilen en ekonomik teklif sahibi istekliden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgilerini tevsik edici belgeler istenilmektedir.

Eğer ihale bir mal veya hizmet işine ilişkin, istekli tüzel kişi, Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda bilgisi sunulan iş deneyim belgesi tüzel kişiliğin yarıdan fazla hissesine sahip ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olan ortağına ait ise, ticaret ve sanayi odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicili müdürlükleri veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz olarak ortaklığa ilişkin şartların korunduğunu gösteren standart forma uygun belgeye ilişkin bilgilerin de Yeterlik Bilgileri Tablosu'na girilmesi gerekmektedir.

Bu bilgi EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgi olduğundan, eğer teklifi ekonomik açıdan en avantajlı teklif ise, istekliden bu bilgiyi tevsik edici belgenin diğer tevsik edici belgelerle birlikte istenilmesi ve istekli bu belgeleri usulüne uygun sunduğu takdirde kendisi ile sözleşme imzalanması, sunmadığı takdirde ise isteklinin ihale dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; elektronik mal, hizmet alımı ihalelerine teklif veren, iş deneyimi olarak yarıdan fazla hisseye sahip ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yapılacak

ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olan ortağının iş deneyim belgesinin bilgilerini sunan tüzel kişi isteklilerin sözleşme aşamasında, bu bilgiyi tevsik edici ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz olarak bu şartın korunduğunu gösteren belgeleri İdareye sunmamalarına rağmen tekliflerin geçerli kabul edildiği, kendileri ile sözleşme imzalandığı görülmüştür. Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereği bu durumdaki isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması ve geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin cevabında, EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfaları üzerinden online olarak sorgulanamayan “Mezuniyet Belgesinin Kullanılmasına İlişkin Ortaklık Durum Belgesi” gibi belgelerin bundan sonraki ihalelerde, bulgu doğrultusunda birinci ve ikinci en ekonomik teklif sahibi isteklilerden isteneceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak mal ve hizmete ilişkin elektronik ihalelerde iş deneyim belgesi olarak tüzel kişiliğin yarımından fazla hissesine sahip ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olan ortağına ait iş deneyim belgesinin bilgilerinin sunulması halinde; yukarıda özellikleri belirtilen ortaklık tespit belgesine ilişkin bilgilerin de Yeterlik Bilgileri Tablosu’na girilip girilmediğinin ihale komisyonları tarafından incelenmesi, söz konusu bilgiler EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan bilgiler olduğundan ihale üzerine bırakılan isteklilerden söz konusu bilgileri tevsik edici belgelerin istenilmesi gerekmektedir.

#### **BULGU 14: Bütün Riskler (All Risk) Sigorta Primlerinin Ödendiğine ve Sigorta Sözleşmesinin Yürürlükte Olduğuna Dair Sigortacıdan Alınacak Belgenin Bulunmaması**

İhale edilen bazı yapım işlerinde, yükleniciler tarafından yaptırılan bütün riskler (all risk) sigortalarının poliçe primlerinin ödemesinin taksite bağlandığı ancak söz konusu sigorta primlerinin yüklenici tarafından ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınması gereken belgelerin hakedişlerin tahakkuka bağlanmasından önce İdareye sunulmadığı tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında; yüklenicinin, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin

---

korunmasından 43'üncü madde hükümleri dikkate alınmak şartı ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumlu olduğu hususu düzenlenmiştir. Aynı fıkranın devamında yüklenicinin 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 9'uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı "inşaat sigortası (bütün riskler)", geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında ise; ilk hakediş raporunun tahakkuka bağlanmasından önce poliçenin; her hakedişin tahakkuka bağlanmasından önce ise sigortalara ilişkin poliçelerin primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak belgenin idareye sunulması zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından ihale edilen ve yüklenicileri tarafından bütün riskler (all risk) sigortası poliçe primlerinin ödemesinin taksite bağlandığı yapım işlerinde; hakedişlerin tahakkuka bağlanmasından önce sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınması ve İdareye teslim edilmesi gereken belgelerin İdareye teslim edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bundan sonraki işlemlerde bulgu doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yapım işlerinde oluşabilecek risklere karşı bütün riskler (all risk) sigortasının yapılması zorunlu olup ilk hakediş raporunun tahakkuka bağlanmasından önce poliçenin, diğer hakedişlerin tahakkuka bağlanmasından önce ise sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak belgenin İdareye teslim edilmesi gerekmektedir.

---

---

**BULGU 15: Doğrudan Teminle Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Formun Düzenlenmemesi**

Tek kaynaktan yapılan bazı mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak Kamu İhale Genel Tebliği uyarınca düzenlenmesi gereken “4734 sayılı Kanunun 22’nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form” un düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Doğrudan temine ilişkin açıklamalar” başlıklı 22’nci maddesinin 22.1.1.5’inci bendinde; ihale uygulama yönetmeliklerinin eklerinde 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (a), (b), (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere “4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form” un yer aldığı, bu form hazırlanırken formun dipnot belirlemelerine dikkat edilmesi gerektiği, buna göre alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ayrıntılı, net ve objektif bir biçimde ortaya konacağı, Kanun’un 22’nci maddesinin anılan bentlerinde belirtilen hükümlerinin uygulanabilir olmasını sağlayan sebeplerin detaylı olarak yazılacağı ve bunlara ilişkin belgelerin de anılan forma ekleneceği hususları düzenlenmiştir.

Yine aynı Tebliğ’in “İhtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temini” başlıklı 22’nci maddesinin 22.2’nci bendine göre; idarelerin 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (a) bendi kapsamında yaptığı mal ve hizmet alımlarında Kanun’un 22’nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Formu kullanılarak ihtiyacın neden sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin detaylı olarak yazılması ve bu hususlara ilişkin bütün belgelerin standart forma eklenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 13487 yevmiye numaralı ödeme emri ile yapılan hizmet alımı ve 7631 yevmiye numaralı ödeme emri ile yapılan mal alımında ihtiyaçların tek kaynaktan doğrudan teminle karşılandığı, ancak söz konusu alımlarda “4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form” un düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, bulguda sözü edilen 7631 yevmiye numaralı ödeme emri belgesi ile yapılan mal alımında tek kaynak formunun ödeme emri belgesine bağlandığı, 13487 yevmiye numaralı ödeme emri belgesi ile yapılan hizmet alımında tek kaynak formunun sehven düzenlenmediği, bundan sonraki iş ve işlemlerde Kamu İhale Kanunu Genel Tebliği ve Mahalli

---

İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine göre işlem tesis edileceği ifade edilmiş olsa da 7631 yevmiye numaralı ödeme emri belgesi ile yapılan alımda düzenlendiği belirtilen formun Kamu idaresi cevabına eklenmediği görülmüştür.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen Tebliğ hükümleri gereği, Belediye tarafından doğrudan teminle tek kaynaktan yapılan alımlarda bahsi geçen formun düzenlenmesinin sağlanması gerekmektedir.

#### **BULGU 16: Doğrudan Teminle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformunda Kayıt Altına Alınmaması**

Doğrudan teminle yapılan alımların EKAP üzerinden kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Elektronik kamu alımları platformu" başlıklı Ek 1'inci maddesinde; bu platformun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usullerin Kamu İhale Kurumu tarafından belirleneceği hususu düzenlenmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesi gereğince doğrudan teminle yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin doğrudan teminle birçok alım yaptığı ancak bu alımlar için doğrudan temin kayıt formu doldurmadığı ve EKAP üzerinde kayıt altına almadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, doğrudan teminle yapılan alımlarının EKAP'a kaydedilmesi için işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Söz konusu formun doldurulmaması, 4734 sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamalar için aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendi gereği Kamu İhale Kurulundan alınması gereken uygun görüşün alınamamasına sebebiyet verebilecektir.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, doğrudan teminle yapılan alımlar için "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınması gerekmektedir.

---

---

**BULGU 17: İhtiyaçların Parasal Limitlerin Altında Kalma Amacıyla Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması**

İhale usulleri ile yapılması gereken bazı mal ve hizmet alımlarının, parasal limitin altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek doğrudan teminle yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde idarelerin, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu düzenlenmiştir.

Ayrıca bütün ihale uygulama yönetmeliklerinin (Mal, hizmet, yapım) "Temel ilkeler" başlıklı ve benzer düzenlemeleri içeren maddelerinde; eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak amacıyla alımların kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerinden idarelerin; salt parasal limitin altında kalmak ve ihale yoluyla karşılanması gereken bir ihtiyacını doğrudan teminle karşılamak amacıyla mal, hizmet alımlarını kısımlara bölemeyecekleri anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, idarenin aynı nitelikteki, aynı tarihlerde ortaya çıkan, aynı birimin ihtiyacı olan, aynı tedarikçiden yapılmış bazı mal ve hizmet alımlarını parasal limitin altında kalmak amacıyla kısımlara bölerek 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan teminle yaptığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda İdarenin doğrudan teminle satın aldığı aynı nitelikteki bazı mal ve hizmetler ile parasal tutarları gösterilmektedir.

Kamu idaresinin cevabında; doğrudan teminle yapılan alımlarda kamu yararı ve uygun fiyat gözetilerek vatandaşlara iyi bir hizmet verilmesinin amaçlandığı, bahse konu bulguya istinaden iyi bir planlama yapılarak alımların mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmesi hususunda ilgili harcama birimlerinin bilgilendirildiği ve konuyla ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

İdarenin aynı nitelikteki bazı mal ve hizmet alımlarını kısımlara bölerek doğrudan teminle ve üstelik aynı kişiden satın alması ve dolayısıyla yukarıda bahsedildiği üzere temel ihale usullerinin uygulanmaması, rekabet ortamının sağlıklı şekilde oluşmasına ve bu temel

ihale usullerinin uygulanmasından sağlanacak faydadan mahrum kalınmasına neden olmaktadır.

**Tablo 9: Doğrudan Teminle Satın Alınan Aynı Nitelikteki Mal ve Hizmetler**

Sıra No	Tarih	Yevmiye No	İşin Nevi	Tutar (TL)
1	24.02.2021	1864	Araç Kiralama Hizmet Alım İşi	80.765,88
2	24.02.2021	1865	Araç Kiralama Hizmet Alım İşi	80.765,88
3	04.11.2021	13382	Reklam ve Logo Hizmet Alım İşi	141.632,92
4	04.11.2021	13360	Reklam ve Logo Hizmet Alım İşi	141.632,92
5	16.12.2021	15615	Tekerlekli Sandalye Alım İşi	110.542,03
6	16.12.2021	15616	Tekerlekli Sandalye Alım İşi	97.888,14
7	16.12.2021	15617	Tekerlekli Sandalye Alım İşi	114.479,35

### **BULGU 18: Doğrudan Teminle Yapılan Bazı Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ve parasal limit dâhilinde yapılan bazı alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4'üncü maddesinde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan teminle alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, 2815 yevmiye numaralı evrakla ödemesi yapılmış "Çocuk Dünyası Duvarlarına Resim Yapılması Hizmet Alım İşi"nin 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki parasal limitler dahilinde yapıldığı, ancak alım yapılan kişilerin yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, yapılan tüm doğrudan temin işlemlerinde yasaklılık teyidinin yapıldığı, ancak bahsi geçen alımda yasaklılık teyidinin sehven yapılmadığı ve konu hakkında bundan sonraki süreçte daha dikkatli olunacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında ve parasal limitler dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrolü yapılması gerekmektedir.

### **BULGU 19: Kapalı Teklif Usulü İhalelerde Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi Aşamasında Hatalı İşlemler Yapılması**

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan kapalı teklif usulü ihalelerde, tekliflerin alınması ve değerlendirilmesi aşamasında aşağıda ayrıntıları verilen hatalı işlemlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "İhale usullerinin neler olduğu" başlıklı 35'inci maddesinde ihale usulleri sayılmış ve kapalı teklif usulü de bu usullerden birisi olarak düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un "Tekliflerin hazırlanması" başlıklı 37'nci maddesinde; kapalı teklif usulünde tekliflerin yazılı olarak yapılacağı, teklif mektubunun bir zarfa konulup kapatıldıktan sonra zarfın üzerine isteklinin adının, soyadının ve tebligata açık adresinin yazılacağı, zarfın yapııştırılan yerinin istekli tarafından imzalanıp mühürleneceği ve bu zarfın geçici teminata ait alındı veya banka teminat mektubu ve istenilen diğer belgelerle birlikte ikinci bir zarfa konularak kapatılacağı, dış zarfın üzerine isteklinin adının, soyadının, açık adresinin ve teklifin hangi işe ait olduğunun yazılacağı, teklif mektuplarının istekli tarafından imzalanacağı ve bu mektuplarda şartname ve eklerinin tamamen okunup kabul edildiğinin belirtileceği, teklif edilen fiyatın rakam ve yazı ile açık olarak yazılmasının zorunlu olduğu ve bu hususlardan herhangi birine uygun olmayan veya üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme bulunan tekliflerin reddolunarak hiç yapılmamış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanun'un "Tekliflerin verilmesi" başlıklı 38'inci maddesinde; tekliflerin ilanda belirtilen saate kadar sıra numaralı alındılar karşılığında komisyon başkanlığına verileceği ve alındı sıra numarasının zarfın üzerine yazılacağı; "Dış zarfların açılması" başlıklı 39'uncu maddesinde; tekliflerin açılma saati gelince kaç teklif verilmiş olduğunun bir tutanakla belirtildikten sonra dış zarfların hazır bulunan istekliler önünde alınış sırasına göre açılacağı, istenilen belgelerin ve geçici teminatın tam olarak verilmiş olup olmadığının aranacağı, dış zarfın üzerindeki alındı sıra numarasının iç zarf üzerine de yazılacağı, belgeleri ile teminatı usulüne uygun ve tam olmayan isteklilerin teklif mektubunu taşıyan iç zarfları açılmayarak başkaca işleme konulmadan diğer belgelerle birlikte kendilerine veya vekillerine iade olunacağı



---

ve bunların ihaleye katılamayacağı; “İç zarfların açılması ve son tekliflerin alınması” başlıklı 40’inci maddesinde ise iç zarfların numara sırası ile açılacağı hükmü yer almaktadır.

Kapalı teklif usulü ihale dosyaları üzerinde yapılan incelemede, yukarıda belirtilen hükümler dikkate alındığında;

İhalelerin hiçbirinde teklif sayısını gösteren tutanağın düzenlenmediği, alınan dış ve iç zarfların üzerine alındı sıra numarasının yazılmadığı ve ayrıca bazı teklif mektuplarının ayrı bir zarfa konulmadığı görülmüştür.

Diğer yandan, K. Kızılhisar Mahallesi 191 Ada 15 Parsel numaralı taşınmazın, Bağlarbaşı Mahallesi 359 Ada 59 Parsel numaralı taşınmazın, Güneykent Mahallesi 4039 Ada 12 Parsel numaralı taşınmazın satışına ait bazı teklif mektuplarında teklif edilen tutarların rakam ve yazı ile birbirine uyumlu şekilde yazılmadığı, bazı teklif mektuplarında metrekare cinsinden teklif alınmasına rağmen isteklilerin bu kısma toplam teklif bedellerini yazdıkları, bazı teklif mektuplarında taşınmazın metrekare cinsinden alanının yazılması gereken yerlere isteklilerin teklif ettikleri bedelleri yazdıkları ancak bu gerekçelerle 2886 sayılı Kanun’a uygun olmayan teklif vermelerine rağmen tekliflerinin kabul edildiği ve bazılarının üzerine ihale bırakıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, elektronik yazışma sistemine geçildiği, istekliler tarafından verilen her kapalı zarfın elektronik yazışma sisteminde kaydedildiği, kayıt numarası, tarih ve saat bilgilerinin zarflar üzerine işlendiği, ihale sonunda bütün isteklilerin verdikleri tekliflerin tutanak tutularak ihale komisyonunca imza altına alındığı, eksik ya da farklı yazılan teklif mektuplarının kamera kayıtlarının istekliler ve ihale komisyonu huzurunda açıldığı, komisyonca uygun görülen dosyaların ihaleye dahil edildiği, aksi durumda isteklilerin ihale için verdikleri evrakların geçersiz sayıldığı, geçersiz sayılan tekliflerle ilgili olarak kanun hükümleri gereğince işlem yapıldığı ve yapılacak olan ihalelerde bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Cevapta zarfların üzerine kayıt numarası, tarih ve saat bilgilerinin yazıldığı belirtilmesine rağmen iç ve dış zarfların üzerine alındı sıra numarası verilmediği görülmüştür. Diğer yandan tekliflerin tutanak düzenlenmek suretiyle ihale komisyonunca imza altına alındığı belirtilse de 2886 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelerin dosyaları incelendiğinde herhangi bir tutanağa rastlanılmamış olup cevap ekinde de, düzenlendiği iddia edilen tutanaklar yer

---

almamaktadır. Ayrıca diğer tespitlere ilişkin Kamu idaresi cevabında herhangi bir değerlendirmeye yer verilmemiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği; tekliflerin alındığına dair tutanak düzenlenmesi, dış ve iç zarfların üzerine alındı numaralarının yazılması, ayrıca teklif mektubunu ayrı bir zarfa koymayan ve anılan Kanun hükümlerine aykırı teklif verenlerin tekliflerinin reddedilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 20: Yetersiz Geçici Teminatla İhaleye Katılanların Tekliflerinin Geçerli Kabul Edilmesi**

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre alınan bazı geçici teminatların yetersiz olduğu ve teminatların ihale saatinden sonra tamamlatıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Geçici teminat" başlıklı 25'inci maddesinde, isteklilerden ihale konusu olan işin tahmin edilen bedelinin %3'ü oranında geçici teminat alınacağı, Kanun'un 10'uncu maddesi uyarınca yapılacak ihalelerde geçici teminatın teklif edilen bedelin %3'ünden az olamayacağı,

"Tekliflerin hazırlanması" başlıklı 37'nci maddesinde, kapalı teklif usulünde tekliflerin yazılı olarak yapılacağı, teklif mektubunun bir zarfa konulup kapatıldıktan sonra zarfın üzerine isteklinin adının, soyadının ve tebligata esas göstereceği açık adresinin yazılacağı, zarfın yapııştırılan yerinin istekli tarafından imzalanıp mühürleneceği ve bu zarfın geçici teminata ait alındı veya banka teminat mektubu ve istenilen diğer belgelerle birlikte ikinci bir zarfa konularak kapatılacağı, dış zarfın üzerine isteklinin adının, soyadının, açık adresinin ve teklifin hangi işe ait olduğunun yazılacağı,

"Tekliflerin verilmesi" başlıklı 38'inci maddesinde, tekliflerin ilanda belirtilen saate kadar sıra numaralı alındılar karşılığında komisyon başkanlığına verileceği,

"Dış zarfların açılması" başlıklı 39'uncu maddesinde; tekliflerin açılma saati gelince kaç teklif verilmiş olduğunun bir tutanakla belirtildikten sonra dış zarfların hazır bulunan istekliler önünde alınış sırasına göre açılacağı, istenilen belgelerin ve geçici teminatın tam olarak verilmiş olup olmadığının aranacağı, dış zarfın üzerindeki alındı sıra numarasının iç zarf üzerine de yazılacağı,

Belgeleri ile teminatı usulüne uygun ve tam olmayan isteklilerin teklif mektubunu taşıyan iç zarfları açılmayarak başkaca işleme konulmadan diğer belgelerle birlikte kendilerine veya vekillerine iade olunacağı ve bunların ihaleye katılamayacağı düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, Şahinbey İlçesi Muhtelif Mahallelerindeki Belediyeye Ait 18 Adet Arsanın Satışı işinde K. Kızılhisar 906 ada 6 Parsel arsası için isteklinin gönderdiği geçici teminatın yetersiz olduğu, buna rağmen isteklinin teklif mektubunu taşıyan iç zarfın açıldığı ve teklifinin reddedilmediği, teminatın kalan kısmının ihale saatinden sonra tamamlandığı ve ihalenin bu kişi üzerine bırakıldığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, isteklinin geçici teminat bedelinin fazlasıyla Belediye hesabına ihale saatinden önce havale edildiği ifade edilmiştir. Her ne kadar ihale saatinden önce geçici teminat bedelinin fazlasıyla Belediye hesabına havale edildiği ifade edilse de eldeki ve Kamu idaresi cevabına ekli belgelerden geçici teminat bedelinin ihale saatinden sonra tamamlatıldığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, belgeleri ile teminatı usulüne uygun ve tam olmayan isteklilerin teklif mektuplarını taşıyan iç zarfların açılmaması, işleme konulmadan diğer belgelerle birlikte kendilerine iade edilmesi ve bunların ihaleye katılmamasının sağlanması gerekmektedir.

### **BULGU 21: Bazı Taşınmazların Kiraya Verilmesinde Sözleşme Yapılmasına İlişkin Süreye Uyulmaması**

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiraya verilen bazı taşınmazlara ilişkin sözleşmelerin imzalanmasında aynı Kanun'da belirlenen süre kısıtına uyulmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu" başlıklı 57'nci maddesine göre, sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşterinin, ihale kararının kendisine bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermek zorunda olduğu, satışlara ilişkin ihalelerde müşterinin aynı süre içinde ihale bedelini ve müşteriye ait bulunan vergi, resim ve harçları yatırması, diğer giderleri ödemesi gerektiği ve bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihalenin bozulacağı ve varsa geçici teminatın gelir kaydedileceği hususu düzenlenmiştir.

Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürlüğünce 06.10.2021 tarihinde yapılan Ertuğrul Gazi Mahallesi 189026 Cadde ile 189039 kesişimi park içi Ertuğrulgazi - Güneştepe Taksi

---

Durağı kiralamasında ve Deniz Mahallesi Mehmet Oğuz Göğüş Caddesi ile 83019 No.lu Sokak kesişimindeki Deniz Parkı içi Umutpark Taksi Durağı'nın kiraya verilmesi ihalelerinde müşterilerin süresi içinde noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermediği, vergi, resim ve harçları süresi içinde yatırmadığı, ödemesi gereken kesin teminatı süresi içinde ödemediği tespit edilmiştir.

Bu durum karşısında Belediyenin, ihaleyi bozarak varsa söz konusu müşterilere ait geçici teminatları gelir kaydetmesi gerekirken 2886 sayılı Kanun'la belirlenen 15 günlük süreye uyulmadan verilen sözleşmeleri, ödenen teminatları kabul ederek taşınmazlarını kiraya verdiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, 2886 sayılı Kanun kapsamında kiraya verilen taşınmazlara ilişkin sözleşmelerin imzalanmasında Kanun'da belirtilen sürelerle uyulduğu, ancak bulguda belirtilen taksi durağı sözleşmelerinde işgaliye devam ederken kira ihalesi yapıldığından ve kira sözleşmeleri imzalandığından süre konusunda hassasiyet gösterilmediği, bundan sonraki işlemlerde belirtilen süre içerisinde sözleşme yapılması hususunda daha dikkatli davranılacağı, süreye uymayan isteklilerin ihalesi bozularak varsa geçici teminatının gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen hüküm gereği, vergi, resim, harçlar ve kesin teminat süresi içinde ödenmediği takdirde protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihalenin bozulması ve varsa geçici teminatın gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

## **BULGU 22: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması**

Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmadığı ve cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi şeklinde tanımlanmış; "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde; kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihi yapılması için

---

gerekli işlemlerin yapılması gerektiği; “Kayıt değişikliği işlemleri” başlıklı 11’inci maddesinde ise, kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçümü değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtların kapatılarak yeni kayıt tesis edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, taşınmazların bir kısmının cins tashihlerinin yapılmadığı, mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmadığı, konunun 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da “Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması” başlığı ile ele alındığı ancak Belediye tarafından gereğinin tam olarak yerine getirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün “Resen Cins Değişikliği” konulu 1907 (2021/2) sayılı genelgesinin ilgili hükümlerine uygun olarak işlemlerin yürütüldüğü, belediyenin otomasyon sistemindeki güncelleme ve değişim çalışmaları henüz tamamlanamadığından taşınmazların cins tashihi işlemleri çalışmalarının devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

### **BULGU 23: Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi**

Mal Müdürlüğünden alınan aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden ödenmesi ve bunların satışı sonucu tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedilmesi suretiyle aile cüzdanı ile ilgili parasal işlemlerin Belediye hesaplarında takip edildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği’nin “Evlendirme memurluğunun görev, yetki ve sorumlulukları” başlıklı 6’ncı maddesinde; evlendirme memurlarına aile cüzdanı düzenleme görevi verilmiş olup belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik’in “Aile cüzdanlarının mal sandıklarından alınması” başlıklı 54’üncü maddesinde; aile cüzdanlarının il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verileceği, bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelinin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu hüküm ile hem muhasebe yönetmeliklerine atıf yapılmış hem de aile cüzdanlarının ilgili mal

---

müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe müdürlüğünce belediye tarafından görevlendirilecek yetkili memurlara zimmetle verilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Değerli kâğıtlara ilişkin işlemler" başlıklı 498'inci maddesine göre; değerli kâğıtlar kapsamında olan aile cüzdanları yetkili memurlara, satıldıkça bedeli teslim edilmek üzere zimmetle verilir. Aynı maddenin devamındaki hükme göre ise yetkili memurlar, muhasebe birimlerinden zimmetle aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını en çok on beş günde bir ve her halde mali yılın son iş gününde ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe birimi veznesine veya banka hesabına yatırmak zorundadırlar.

Anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; aile cüzdanlarının Belediyenin yetkili memurları tarafından mal müdürlüğünden zimmetle ve bedelsiz alınacağı, söz konusu cüzdanlar satıldıkça tahsil edilen tutarların mevzuatta belirlenen sürelerde ilgili mal müdürlüğüne yine yetkili memurlar tarafından yatırılması gerektiği anlaşıldığından Belediyenin aile cüzdanlarının satın alınması, satılması, muhafaza edilmesi ve muhasebeleştirilmesi ile ilgili herhangi bir yükümlülüğü olmadığı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden karşılandığı, cüzdanların ilgililere satışı yapıldıkça tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedildiği ve bunlara ilişkin işlemlerin Belediye muhasebe kayıtlarında izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında bulguya itiraz edilmemekle birlikte mevzuata aykırı işlemin gerekçeleri; Şahinbey İlçesinin kalabalık nüfusu nedeniyle nikah işlemlerinin fazla olması, önceki yıllarda aile cüzdanı ücreti elden alındığında işlemlerin uzun sürmesi nedeniyle şikâyetlerin artması, vatandaşların kredi kartı ile ödeme yapma isteklerinin olması, mal müdürlüğünün Belediyeye uzaklığı, sahte para tahsil eden evlendirme memurlarının inceleme ve soruşturma ile karşı karşıya kalması, parasal sınır ve oranlar ile ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliği'nde yer alan limitlerin yetersiz olması şeklinde sıralanmıştır. Kamu idaresinin cevabında ayrıca yukarıdaki gerekçelerle mevzuata aykırı uygulamanın devam ettirilmesinin uygun olacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, değerli kâğıt niteliğini haiz aile cüzdanlarına ilişkin yetkili memur eliyle gerçekleşen teslim işlemlerinin zimmetle

---

yapılması, cüzdanların alım ve satışına ilişkin işlemlerin Belediye ve Belediyenin muhasebe kayıtları ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>



**8. EKLER****EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

<b>Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu</b>					
<b>Bulgu Adı</b>			<b>Yıl/Yıllar</b>	<b>İdare Tarafından Yapılan İşlem</b>	<b>Açıklama</b>
Taşınmazların Yapılmaması	Cins	Tashiherinin	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümündeki 22 numaralı bulguda "Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması" başlığı ile yer verilmiştir.
İdare Artırıcı Muhasebede Eklenmemesi	Taşınmazları İçin Yapılan Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine	Değer	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün

			Dayanağı Bulgular" bölümündeki 1 numaralı bulguda "İdare Taşınmazları İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Muhasebede Kayıtlı Değerine Eklenmemesi" başlığı ile yer verilmiştir.
Taşınmazların Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümündeki 4 numaralı bulguda "Taşınmazların Değer Tespit

			Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması" başlığı ile yer verilmiştir.
--	--	--	--